

MANUAL FOR DANSK ASEBA CBCL-online

**Til inddatering af CBCL og relateret materiale
TRF, YSR, CBCL 1½ - 5 og C-TRF)**

Dansk version

Udgivelse og distribution:

CBCL-distributionen
Psykiatrien i Region Syddanmark
Forskningsenheden
Børne- og Ungdomspsykiatri Odense
Universitetsafdeling
Sdr. Boulevard 29
5000 Odense C
Tlf. 6541 1628
Mail: bente.anthony@psyk.regionssyddanmark.dk

CBCL-materiale:

- CBCL; 1½-5 (forældreskema)
- C-TRF; 1½-5 (pædagog-/dagplejerskema)
- CBCL 4-16 (forældreskema)
- YSR 11-16 (selvrapport skema)
- TRF 6-16 (lærerskema)
- CBCL-online (online-program til indtastning, scoreberegning, database)
- Dansk manual til CBCL og relateret materiale
- SPSS-syntax til dannelse af output-variable i SPSS-datafil

Andet materiale fra ASEBA (Achenbach System of Empirically Based Assessment)
kan bestilles gennem den danske CBCL-distribution

Achenbach, Rescorla & Edelbrock

Child Behavior Checklist (CBCL) - og relateret materiale

Teachers Report Form (TRF)

Youth Self Report (YSR)

Child Behavior Checklist, 1½-5 (CBCL;1½-5)

Caregivers Teachers Report Form (C-TRF)

Danske versioner

Manual for skemaer og online-program

af
Professor, overlæge
Niels Bilenberg

&

Forskningssekretær
Bente Anthony

Børne- og Ungdomspsykiatri Odense
Forskningsenheden,
Psykiatrien i Region Syddanmark

Indholdsfortegnelse

Udgivelse og distribution:	2
Forord	5
Indledning	6
Om Achenbach System of Empirically Bases Assessment (ASEBA)	6
Software	8
Klinisk arbejde	8
Centeradministration	9
Centre og brugere	10
Teams	10
Oprettelse af teams	11
Brugere	12
Oprettelse af bruger	13
Journal	15
Søgning på journaler	20
Figur. Fundne journaler	20
Oprettelse af breve med elektronisk login	21
Udskriv breve	23
Figur. JournalBesvarelse af spørgeskemaer	23
Besvarelse af spørgeskemaer	24
Scorerapport	25
Scorerapport	26
Abonnement og forbrug af spørgeskemaer	28
Udtræk af data fra databasen	29
Spørgsmål og Svar	30
Om ASEBA-materialet til skolebørn	32
Om ASEBA materialet til børn i førskolealderen	37
Håndscoring af CBCL-materialet (2001 version)	42
Håndscoring af CBCL 1½-5; førskolebørns materialet	50
Referenceliste	52

Forord

Det er afgørende for et videnskabeligt speciale, at kunne indsamle valide og reliable data indenfor sit felt. Instrumenter til systematisk indsamling af information om børne- og ungdomspsykiatriske patienters og forskellige populationers psykopatologi, såkaldte “psykometriske redskaber”, er nu tilgængelige i standardiseret form i Danmark.

ASEBA materialet, Child Behavior Checklist (CBCL) og de andre spørgeskemaer i denne serie er udviklet af Thomas M. Achenbach, Leslie Rescorla og Craig Edelbrock i Vermont.

Tre versioner til skolebørn; et forældreskema, *CBCL 4-16 år*, et lærerskema, *TRF 6-16 år* og et selvrapportskema for unge, *YSR 11-16 år* foreligger i dansk oversættelse (1;2). Skemaerne undergik en mindre revision i 2001, og disse versioner er nu oversat og standardiserede i Danmark (3). Det meste af CBCL-materialet er oversat til mere end 50 sprog og refereres i flere tusinde publicerede artikler (4).

Der er tillige to versioner af spørgeskemaer til førskolebørn; et forældreskema, *CBCL; 1½-5* og et pædagog-/dagplejerskema, *C-TRF* i dansk standardiseret version (5).

Spørgeskemaerne bruges i epidemiologisk forskning og i klinisk arbejde indenfor børne- og ungdomspsykiatrien, af børnepsykologer i PPR, samt i mange pædiatriske studier. Besvarelserne giver mulighed for at belyse en række egenskaber og symptomer hos det enkelte barn og i populationer.

Med de danske standardiseringer og det dertil knyttede software/hjemmeside, *CBCL-online* er der åbnet for bred anvendelse af materialet i såvel forskning som klinik.

Niels Bilenberg

Professor

Indledning

Om Achenbach System of Empirically Bases Assessment (ASEBA)

ASEBA systemet (www.aseba.org) er et multi-informant system bestående af spørgeskemamateriale til opsporing af symptomer på psykisk lidelse.

Der findes i dag originaludgaver af skemaer til alle aldre fra 1½ til 90+ år. Systemet består af følgende aldersopdelte og informantrelaterede skemaer:

Skemaer til før-skolebørn (alder 1½-5 år)

- Child Behavior Checklist for Ages 1½-5 (CBCL/1½-5/LDS)
- Caregiver-Teacher Report Form (C-TRF)

Skemaer til skolebørn (alder 6-18 år)

- Child Behavior Checklist for Ages 6-18 (CBCL/6-18)
- Teacher's Report Form (TRF/6-18)
- Youth Self Report (YSR/11-18)

Voksenskemaer (alder 18-59 år)

- Adult Behavior Checklist (ABCL/18-59)
- Adult Self-Report (ASR/18-59)

Ældre voksne skemaer (alder 60-90+ år)

- Older Adult Behavior Checklist (OABCL/60-90+)
- Older Adult Self-Report (OASR/60-90+)

Den foreliggende manual omhandler materialet til børn og unge. Skemaerne anvendes til at indsamle informationer om børns kompetencer, adfærd, emotionelle og sociale funktion. Således er målet med at anvende skemaet at få en standardiseret beskrivelse - et billede af barnet – som informanten ser det. Voksenskemaerne er oversat til dansk og distribueres fra Askovgården (http://www.askovgaarden.dk/?p=sites/system_navi&edit=&sub=63&m=yes).

Systemet har en lang tradition, der rækker tilbage til 1960'erne hvor TM.Achenbach (psykolog) og C.Edelbrock (børnepsykiater) udviklede de første checklister, som blev til CBCL-materialet for børn 4-18 år (CBCL, TRF og YSR). Spørgeskemamaterialet har konsekvent bygget på begrebet ”multi-informant”, hvor flere personer besvarer næsten identiske spørgeskemaer for at belyse barnets vanskeligheder fra flere vinkler. I USA blev indsamlet store datamaterialer til standardisering og statistisk bearbejdning. Der er lavet en lang række psykometriske analyser,

som har ført til komplicerede scoringssystemer (se senere).

De fem spørgeskemaer til forældre, pædagoger/dagplejere, lærer og den unge selv indeholder spørgsmål om barnets/den unges kompetencer og problemer. Svarkategorierne varierer i ratingen af aktiviteter, sociale - og skolemæssige ressourcer. Der står små tal i parentes, som understøtter indtastningen. Listerne med problem-items, henholdsvis 100 (førskolebørn) og 118 (skolebørn) spørgsmål, vedrører almindeligt og sjældent forekommende adfærds- og følelsesmæssige områder blandet mellem hinanden. Svarmulighederne er begrænsede til kategorierne “passer ikke” (0 point), “passer til en vis grad eller nogle gange” (1 point) eller “passer godt eller ofte” (2 point).

CBCL;1½-5 (forældreskema)

Det blå skema på 2 sider udfyldes af forældre og anvendes i aldersgruppen 1½-5 år.

C-TRF (pædagog/dagpleje skema vedrørende førskolebørn)

Det grønne skema på 2 sider udfyldes af pædagog eller dagplejer og anvendes i aldersgruppen 1½-5 år.

CBCL 6-16 (forældreskema)

Det blå CBCL-skema udfyldes af forældre og anvendes i aldersgruppen 6-16 år. Vi har kun standardiseret skemaerne i folkeskolens aldersgruppe, så der er ikke danske normscores for 17-18-årige.

YSR 11-16 (unges selvrapport skema)

Det gule skema udfyldes af den unge selv. Det er standardiseret i Danmark for aldersgruppen 11-16 år, men kan anvendes op til 18 år, dog uden referenceværdier for de sidste to årgange.

TRF 6-16 (lærerskema)

Det grønne TRF-skema udfyldes af lærere, helst klasselæreren eller én der kender barnet godt. Skemaet anvendes i aldersgruppen 6-16 år.

Software

Denne vejledning vil vise dig hvordan CBCL-online er opbygget og skal bruges. Den første del gennemgår hvordan systemet er opbygget, mens den anden del gennemgår systemets funktioner.

CBCL-online systemet bruges af behandlere og sekretærer i et center, en afdeling eller i en enhed. I systemet kan teams, brugere og journaler til patienter oprettes. For hver journal kan der angives et antal spørgeskemaer der skal besvares af patienter, forældre og lærere/pædagoger.

Her er en oversigt over systemets muligheder:

- Centre abonnerer på brug af spørgeskemaer
- Inddeling af centre i teams med brugere (sekretærer, behandlere)
- Indsamling af spørgeskemabesvarelser online
- Oprettelse af breve med elektronisk login
- Elektronisk besvarelse af skemaerne
- Patientdata og besvarelser håndteres i personjournaler
- Resultat af besvarelser kan ses, og scoreark kan beregnes og udskrives
- Oversigt over forbrug af skemaer
- Data samles i database
- Dataudtræk

Klinisk arbejde

Dette afsnit beskriver hvordan systemet bruges i et center til håndtering af teams og brugere, samt oprettelse af personjournaler. Før du kan bruge systemet skal du have et login, som en Centeradministrator opretter for dig. CBCL-Online findes på adressen www.cbcl-sdu.dk og der skal logges ind for at få adgang til systemet. Nedenfor vises login-billedet.

Login-billede

Centeradministration

Opbygning af skærbillede

Når du er logget ind, vises følgende skærbillede. Skærbilledet er i hele systemet opbygget af tre elementer: titelbjælke, menubjælke, og område til indhold.

Titelbjælken er den øverste i billedet og bruges til at vise information om brugeren, der er logget ind. I midten af bjælken vises navnet på centret.

Menubjælken til venstre i billedet indeholder grupperede links til andre skærbilleder. Menuen er opdelt i administration, dataudtræk, formularer og andet.

Alle skærbilleder vises i indholdsområdet. Statusmeddelelser vises ved f.eks. oprettelse af en bruger eller fejl, og de er placeret øverst i indholdsområdet. Grønne beskeder viser at en handling er lykkedes, røde beskeder viser at der er sket en fejl.

Figur. Opbygning af skærbillede

Centre og brugere

Et center er en administrativ enhed, f.eks. et børne- og ungdomspsykiatrisk center, en PPR-enhed eller en speciallægepraksis. Administrationen af et center styres af en bruger med rollen 'Centeradministrator'. Centeradministratoren kan oprette, redigere og slette teams og brugere i centret.

Teams

Centeradministratoren kan oprette teams. Teams kan bruges til at opdele centret i under-enheder eller oprette projekter. Hvis et center ingen teams har, så vises menupunktet 'Teams' ikke. Det kan for eksempel være tilfældet når centret er en mindre praksis, der ikke har behov for underinddeling.

Et team oprettes ved at vælge 'Teams' og 'Opret team'.

Listen af teams viser hvilke teams der hører under centret, og hvor mange brugere der findes i hvert team. Ved at trykke på team-navnet kan du se flere detaljer om teamet, e.g. hvilke brugere og journaler der indgår i teamet.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center

Teams

Brugere

Søg:

Journaler

Søg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual

Hjælp

Log ud

Detaljer for Center "Testcenter"

Info Teams Brugere Abonnementer

Team	ID	Brugere	Journaler	Oprettet
Testteam	101	0	0	23-08-2012
Testteam 2	102	0	0	24-08-2012

Tilbage

Oprettelse af teams

Under listen af teams kan der oprettes nye teams.

Et team har en kode, som skal være tre-cifret. Der angives automatisk en fortløbende kode, men denne kan ændres.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center
Teams
Brugere

Søg:

Journaler

Søg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual
Hjælp
Log ud

Nyt Team

Navn:

Kode:

Center: ☒ Testcenter

Opret Team

 Tilbage

Figur. Oprettelse af team

Brugere

Personer der skal have adgang til systemet skal have oprettet et bruger-login. En bruger oprettes enten af en center- eller teamadministrator.

En bruger skal tildeles en rolle, som angiver hvilken type bruger det er, samt hvilke rettigheder, brugeren har i systemet. Der kan vælges nedenstående roller:

- Centeradministrator
- Teamadministrator
- Behandler

Forskellen på disse vil blive kort forklaret i det følgende.

Centeradministrator

En bruger med rollen centeradministrator kan oprette teams i centret og brugere i disse teams. Desuden kan denne bruger se, hvor mange spørgeskemaer centret har brugt.

Teamadministrator

En bruger med rollen teamadministrator administrerer et team. Hvilket team, denne bruger administrerer bestemmes af centeradministratoren. Teamadministratoren kan oprette brugere i et eller flere teams, som han administrerer.

Behandler

En bruger med rollen behandler kan oprette journaler og indtaste spørgeskemabesvarelser, de kan oprette breve med elektronisk login og redigere i disse.

Behandlere kan oprettes og tilhøre et eller flere teams. En behandler har kun adgang til at se journaler i de teams, hvorunder vedkommende er oprettet.

Bemærk at roller er hierarkiske. En centeradministrator har således også adgang til teamadministrator- og behandler-funktioner, ligesom en teamadministrator også har adgang til behandler-funktioner.

Menupunktet 'Vis Brugere' viser en tabel af brugere i centret, og information om dem. Ved at trykke på brugernavnet vises flere detaljer om brugeren. Under kolonnen Handling vises knapper til at redigere og slette brugere med. Disse vises kun hvis den indloggede bruger er Centeradministrator eller Teamadministrator og dermed har rettigheder til at redigere eller slette brugere. Tabellen kan sorteres ved at trykke på en kolonnetitel.

Oprettelse af bruger

For oprettelse af en ny bruger vælges Brugere i Menubjælken og herefter vælges 'Opret Bruger'. Ved oprettelse af en bruger skal navn, e-mail og password angives. Systemet foreslår et password. Dette password skal du huske for at kunne logge ind. Status angiver om brugeren er bekræftet, ubekræftet, låst eller slettet.

Normalt skal status sættes til bekræftet

The screenshot shows the 'Testcenter' application interface. On the left is a sidebar menu with categories: Administration (Center, Teams, Brugere), Dataudtræk (Dataudtræk), Breve (Breve), and Andet (Manual, Hjælp, Log ud). The main content area is titled 'Opret Bruger' and contains the following fields and options:

- Login:** Text input field containing 'Testperson 2'.
- Navn:** Text input field.
- Email:** Text input field with a note below it: 'Efterlad tom for samme navn som login'.
- Foreslå password:** A button with a key icon and the text 'Foreslå password'.
- Password:** Text input field.
- Skriv password igen:** Text input field.
- Status:** A dropdown menu currently showing 'bekræftet'.
- Roller:** A list of roles with checkboxes: 'centeradministrator' (unchecked), 'teamadministrator' (unchecked), and 'behandler' (checked).
- Grupper:** A list of groups with checkboxes: 'Testcenter' (checked), 'Testteam' (unchecked), and 'Testteam 2' (checked).

At the bottom of the form are two buttons: 'Opret' and 'Tilbage' (with a green arrow icon).

Figur. Opret ny bruger

Liste af brugere

Ønskes der overblik over brugere i et center, kan der vælges Center i Menubjælken og herefter vælges fanebladet 'Brugere'. Eller også vælges Brugere i Menubjælken.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center

Teams

Brugere

Seg:

Journaler

Seg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual

Hjælp

Log ud

Liste af Brugere

Navn	Rolle	Grupper	Handling
Test Testesen	Centeradministrator	Testcenter	
Testperson 2	Behandler	Testteam 2	

 Opret Bruger

Figur. Liste af Brugere

Journal

En journal er en samling af informationer om en patient. Dette inkluderer oplysninger om patienten, som navn, id-nummer og fødselsdato, og et antal spørgeskemaer som personen skal besvare eller har besvaret.

Brug menupunktet 'Journaler' for at se en liste af alle personjournaler i centret. Denne liste viser kun de journaler, som du (den indloggede bruger) har adgang til.

Du kan oprette en ny journal ved at trykke på menupunktet 'Opret Journal'.

Ved oprettelse af en journal skal et ID-nummer, navn, køn, fødselsdato og nationalitet angives. ID-nummeret bliver automatisk genereret som et fortløbende journal-nummer inden for et center.

Journaler skal knyttes til et team. For et center uden teams knyttes en journal direkte til centeret

The screenshot shows a web application interface for creating a new journal. The header bar includes 'Test Testesen' and 'Testcenter'. A left sidebar contains navigation menus: 'Administration' (with links to Center, Teams, Brugere, Seg, Journaler, Opret Journal, and Abonnementer), 'Dataudtræk' (with a link to Dataudtræk), 'Breve' (with a link to Breve), and 'Andet' (with links to Manual, Hjælp, and Log ud). The main content area is titled 'Opret journal' and contains the following fields: 'Id' (text input with '1'), 'Navn' (text input with 'Karen Karensen'), 'Køn' (dropdown menu with 'pige'), 'Fødselsdato' (date picker with '14', 'august', and '2000'), and 'Nationalitet' (dropdown menu with 'Dansk'). Below these fields is a section 'Vælg center/team:' with a tree view showing 'Testcenter' selected, which contains 'Testteam' and 'Testteam 2'. At the bottom of the form are two buttons: 'Opret' and 'Tilbage'.

Figur. Opret journal

Når journalen er oprettet, vises de indtastede oplysninger. Der kan nu tilføjes et antal spørgeskemaer til journalen. Tryk på 'Tilføj spørgeskemaer', og nedenstående skærbillede vises. Vælg de skemaer der skal besvares for denne journal.

The screenshot shows a web application interface for a 'Testcenter'. At the top, there's a header with 'Test Testesen' on the left and 'Testcenter' in the center. Below the header is a sidebar on the left containing several menu items: 'Administration' (highlighted), 'Center', 'Teams', 'Brugere', 'Journaler', 'Opret Journal', 'Abonnementer', 'Dataudtræk', 'Breve', and 'Andet'. The main content area on the right is titled 'Tilføj spørgeskemaer til journal Søren Sørensen'. It contains a section 'Vælg spørgeskemaer der skal besvares' with three checkboxes: 'CBCL: 6-16 år (Forældreskema)', 'YSR: 11-16 år (Selvrapportsskema)', and 'TRF: 6-16 år (Lærerskema)'. Below these is a button labeled 'Skal besvares'. At the bottom of the main area is a button labeled 'Tilbage' with a green arrow icon.

Figur. Tilføj spørgeskemaer

Omstående billede viser detaljerede journal-oplysninger. Øverst vises journalinformation, herefter hvilke spørgeskemaer der skal besvares.

Spørgeskemaet vises ved at trykke på dets titel. Hvis besvarelsen skal startes i hurtig indtastningmodus, skal du trykke på blyants-ikonet. Se mere om hvordan spørgeskemaer besvares i afsnittet 'Besvarelse af spørgeskemaer'.

Kolonnen 'Status' viser info om skemaet. Status er enten 'sendt ud' eller 'kladde'. Status 'kladde' betyder at et svar er påbegyndt og gemt, men ikke er afsluttet. Besvarelsen kan genoptages for en kladde ved at vælge spørgeskemaet igen og indtastningen kan færdiggøres.

Nedenstående skema viser skemaer som skal besvares og de skemaer som er besvaret. I kolonnen 'Handling' er der to knapper. Ved aktivering af den første (kuvert) vises login-information for dette skema. Med den information kan f.eks. forældre, lærere og den unge få adgang til at besvare dette skema ved at logge ind på CBCL-online på www.cbcl-sdu.dk og benytte det tilsendte login.

Den anden knap fjerner skemaet fra journalen.

En liste med besvarede skemaer vises nedenunder. En besvarelse kan vises ved at trykke på skemanavnet. Besvarelser kan rettes ved at trykke på blyant-ikonet i kolonnen 'Handling'. Besvarelsen kan slettes ved at trykke på ikonet med krydset. NB: du kan ikke fortryde en sletning af en besvarelse. Under besvarelse vises om skemaet er udfyldt elektronisk eller i papir version.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center

Teams

Brugere

Seg:

Journaler

Seg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual

Hjælp

Log ud

Journal "Søren Sørensen"

ID: 9754-0101-0002
Journalnavn: Søren Sørensen
Køn: dreng
Fødselsdato: April 26, 2002
Alder (år): 10
Nationalitet: Dansk
Oprettet: August 24, 2012 12:10
Center: Testteam

Skemaer der skal besvares

Spørgeskema	Type	Tilføjet	Status	Handling
YSR: 11-16 år (Selvrapportskema)	barn	28-08-2012	Sendt ud	

Tilføj spørgeskemaer
 Fjern spørgeskemaer
 Udskriv breve

Besvarede skemaer

Spørgeskema	Besvaret	Besvarelse	af	Handling
☐ TRF: 6-16 år (Lærerskema)	24-08-2012	Papir	Papir	
☐ CBCL: 6-16 år (Forældreskema)	27-08-2012	Elektronisk	forælder	

Vis scorerapport
☒ Med besvarelser
PDF

Rediger
 Tilbage

Spørgeskematypen afhænger af hvem der skal besvare dem, eksempelvis forælder, lærer, pædagog eller barn.

Når et spørgeskema tilføjes, oprettes et login, der giver adgang til dette spørgeskema. Dette login kan sendes til en forælder, lærer / pædagog, eller den unge der skal besvare dette spørgeskema. Oplysninger vises ved at trykke på brev-ikonet under 'Handling'. Når spørgeskemaet er besvaret slettes det tilknyttede login igen.

Der kan tilføjes flere spørgeskemaer til journalen ved at trykke på linket 'Tilføj spørgeskema'. For at fjerne et spørgeskema kan der trykkes på ikonet med krydset i handlings-kolonnen eller på linket 'Fjern spørgeskemaer'.

Besvarede skemaer

Spørgeskema	Besvaret	Besvarelse	af	Handling
☐ TRF: 6-16 år (Lærerskema)	24-08-2012	Papir	Papir	
☐ CBCL: 6-16 år (Forældreskema)	27-08-2012	Elektronisk	forælder	
Vis scorerapport ☒ Med besvarelser PDF 				
 Rediger Tilbage				

Figur. Besvarede skemaer

Ønskes der et overblik over oprettede journaler vælges Journaler i Menubjælke. Listen af journaler viser information om hver journal. Listen kan sorteres ved at trykke på en af kolonnerne.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center
Teams
Brugere

Søg:

Journaler

Søg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual
Hjælp
Log ud

Journaler

Tryk på en kolonne for at sortere tabellen.

Navn	Id	Fødselsdato	Oprettet	Handling
Søren Sørensen	2	26-04-2002	24-08-2012	
Karen Karensen	1	14-08-2000	24-08-2012	

 Ny Journal

Figur. Journaler

Søgning på journaler

Under Administration og Journaler kan der i søgefeltet søges på ID-nummer, navn og fødselsdag. Hvis du søger på ID-nummer skal journal-ID uden institutionskode indtastes. Hvis du søger på navn, skal der indtastes en del af navnet, hvilken del er ligegyldigt. Hvis du søger på fødselsdato, kan der søges på den præcise dato og en delvis dato. Med delvis dato menes en søgning på 'dag-måned' eller 'måned-år'. Søgningen skal indtastes med bindestreg og to cifre for dag, måned og år. Eksempel: '03-05' finder alle journaler med fødselsdato på 3. maj. Specifik søgning f.eks. 03-05-05.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center
Teams
Brugere
Søg:

Journaler
Søg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual
Hjælp
Log ud

Fundne journaler

Navn	Id	Fødselsdato	Oprettet	Center	Handling
Karen Augustesen	5	30-03-1999	28-08-2012	Testteam 2	
Karen Karensen	1	14-08-2000	24-08-2012	Testteam 2	

Figur. Fundne journaler

Oprettelse af breve med elektronisk login

I menubjælken vælges 'Breve' og nedenstående skærmbillede fremkommer.

Test Testesen

Testcenter

Brevformularer

Navn	Gruppe	Brev til	Handling
Forældrebrev	Testcenter	forælder	

Opret brev

Figur. Brevformular

Vælg fanebladet Opret brev.

Udfyldelse af brevskabelon

Navn: Navn på brev

Ved Brev til: Vælges forældre, pædagog eller barn.

Udfyld med den ønskede tekst (nedenstående er blot et eksempel).

Ved brug af disse { { } } anvendes AltGr samt taltasterne 7 og 0.

Husk også at indsætte { {login}} og { {password}}. Når brevet er som det ønskes – vælges Opret.

Samme procedure vælges ved oprettelse af breve til lærere/pædagoger og den unge.

Test stesen

Testcenter

Administration

Center
Teams
Brugere

Søg:

Journaler

Søg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual
Hjælp
Log ud

Opret brev

Navn:

Brev til:

Gruppe:

Kære forældre.

I forbindelse med den forestående "forsamtale" på Afdeling xxxx, vil vi bede jer forældre udfylde et spørgeskema (CBCL-skema). Besvarelsen foregår over nettet. .

Gå på internettet og test <http://www.cbcl-sdu.dk>. Følg herefter instrukserne.

Brugernavn: { {login}}
Password { {password}}

Kan nogle af spørgsmålene ikke besvares, vælges næste spørgsmål.
Når alle spørgsmålene er besvaret, trykkes på Send Svar. Det er ikke muligt at rette svar på spørgsmålene, når der er valgt Send Svar.

Du kan indsætte nedenstående variable, som bliver erstattet af anden tekst.

- { {login}} for at vise brugernavn
- { {password}} for at vise kodeord
- { {navn}} for at vise journalens fulde navn
- { {fornavn}} for at vise journalens fornavn

Opret

 Tilbage

Udskriv breve

Under handling vælges: Kuvert med blyant (Vis Log-info) for udskrivning af enkelte breve eller vælg fanebladet Udskrive breve.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center
Teams
Brugere
Seg:

Journaler
Seg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk
Dataudtræk

Breve
Breve

Andet
Manual
Hjælp
Log ud

Journal "Søren Sørensen"

ID: 9754-0101-0002
Journalnavn: Søren Sørensen
Køn: dreng
Fødselsdato: April 26, 2002
Alder (år): 10
Nationalitet: Dansk
Oprettet: August 24, 2012 12:10
Center: Testteam

Skemaer der skal besvares

Spørgeskema	Type	Tilføjet	Status	Handling
TRF: 6-16 år (Lærerskema)	lærer	28-08-2012	Sendt ud	
YSR: 11-16 år (Selvrapportskema)	barn	28-08-2012	Sendt ud	
CBCL: 6-16 år (Forældreskema)	forælder	28-08-2012	Sendt ud	

Tilføj spørgeskemaer

Fjern spørgeskemaer

Udskriv breve

Figur. Journal

Besvarelse af spørgeskemaer

En behandler/teamadministrator kan indtaste besvarede papirspørgeskemaer. Skemaerne kan også besvares online af forældre, lærere/pædagoger og den unge.

For indtastning af et spørgeskema klikkes på skemaets titel under en journal. Spørgeskemaet ligner papirversionen. Øverst vises spørgeskemaets titel med samme baggrundsfarve som papirversionen. Øverst til højre ses ID-nummer, navn og fødselsdato på personen som skemaet er knyttet til.

En behandler har mulighed for at indtaste spørgeskemaet med tastaturet. Øverst i spørgeskemaet er et link til hurtig input-modus. I denne modus vises alle felter som tekstfelter, og en talværdi, der svarer til et givet valg, kan indtastes. Ved en gyldig værdi springer systemet automatisk til næste felt, ved en ugyldig værdi angives at feltet ikke er korrekt udfyldt. Hvis et spørgsmål ikke er besvaret kan der indtastes 9 eller feltet kan springes over.

 Testcenter

CBCL: 6-16 år (Forældreskema)

ID: 9754-0102-0003
Navn: Frederik Frederiksen
Fødselsdato: 16-03-2000

Hurtig indtastning

Udfyldt af **forælder** Hvis andet, skriv hvem:

I. Nævn de sportsgrene dit barn bedst kan lide at deltage i. F.eks. : svømning, fodbold, håndbold.

Sammenlignet med jævnaldrende, hvor meget tid bruger han/hun på hver?

Sammenlignet med jævnaldrende, hvor god er han/hun?

☐ Ingen

Mindre end gennemsnit

Som gennemsnit

Mere end gennemsnit

Dårligere end gennemsnit

Som gennemsnit

Bedre end gennemsnit

Fodbold

☒

☐

☐

☒

☐

☐

Håndbold

☒

☐

☐

☒

☐

☐

Vælg et svar

☐

☐

☐

☐

☐

☐

II. Nævn dit barns yndlingshobbyer, udover sportsgrene. F.eks. frimærker, læsning, musik. (Ikke radio og tv).

Sammenlignet med jævnaldrende, hvor meget tid bruger han/hun på hver?

Sammenlignet med jævnaldrende, hvor god er han/hun til disse aktiviteter?

☐ Ingen

Mindre end gennemsnit

Som gennemsnit

Mere end gennemsnit

Dårligere end gennemsnit

Som gennemsnit

Bedre end gennemsnit

Musik

☐

☒

☐

☐

☒

☐

Vælg et svar

☐

☐

☐

☐

☐

☐

Vælg et svar

☐

☐

☐

☐

☐

☐

III. Hvilke foreninger, klubber, hold eller grupper er dit barn medlem af?

Sammenlignet med jævnaldrende, hvor aktiv er han/hun inden for hvert område?

☐ Ingen

Mindre end gennemsnit

Som gennemsnit

Mere end gennemsnit

Sportsklub

☐

☒

☐

Vælg et svar

☐

☐

☐

Vælg et svar

☐

☐

☐

Validering af indtastede værdier

Felterne kan have forskellig farve, alt efter om der kræves et svar eller ej. Almindelige felter er lysegrønne, og felter der skal besvares er blå. Når et felt udfyldes korrekt, skifter farven til grøn, og der springes videre til næste felt. Udfyldes feltet med en ugyldig værdi, vises feltet med rødt samt en forklaring på hvad der gik galt.

Hjælp til indtastning

Ved de felter hvor svarværdien i normal indtastning ikke er en talværdi, vises en notesbog-ikon. Tryk på ikonet for at se gyldige værdier for feltet. Hvis cursoren står i feltet kan du også trykke 'h' for at vise og gemme de gyldige værdier.

I.	Nævn de sportsgrene dit barn bedst kan lide at deltage i. F.eks. : svømning, fodbold, håndbold.	Sammenlignet med jævnaldrende, hvor meget tid bruger han/hun på hver?			Sammenlignet med jævnaldrende, hvor god er han/hun?		
	☐ Ingen	Mindre end gennemsnit	Som gennemsnit	Mere end gennemsnit	Dårligere end gennemsnit	Som gennemsnit	Bedre end gennemsnit
	a. <input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="2"/>			<input type="text" value="1"/>		
	b. <input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="2"/>			<input type="text" value="1"/>		
	c. <input type="text" value="0"/>	<input type="text"/>			<input type="text"/>		
Ugyldig værdi. Brug 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 88, 9		Dette felt skal udfyldes.			Dette felt skal udfyldes.		

Ved hjælp af pil op- og ned tasterne kan du springe frem og tilbage mellem felterne.

Gem delvis besvarelse

Når en besvarelse er påbegyndt gemmes svarene automatisk hver 20. sekund. Besvarelsen kan genoptages senere. I listen over skemaer i en journal vil en påbegyndt besvarelse have status 'kladde'. Du kan fortsætte besvarelsen ved at vise skemaet igen.

En besvarelse regnes først som færdig når der trykkes 'Send besvarelse' nederst i spørgeskemaet. Herefter vises besvarelsen under 'Besvarelser' i journalen.

CBCL: 6-16 år (Forældreskema)

ID: 4202-3592-0107

Antal spørgsmål: 9

Navn: Lasse Justesen

Fødselsdato: 14-05-97

Hurtig indtastning

Kladde gemt onsdag d. 22 oktober 2008 14:08

Udfyldt af Hvis andet, skriv hvem:

I.	Nævn de sportsgrene dit barn bedst kan lide at deltage i. F.eks. : svømning, fodbold, håndbold.	Sammenlignet med jævnaldrende, hvor meget tid bruger han/hun på hver?			Sammenlignet med jævnaldrende, hvor god er han/hun?		
	☐ Ingen	Mindre end gennemsnit	Som gennemsnit	Mere end gennemsnit	Dårligere end gennemsnit	Som gennemsnit	Bedre end gennemsnit
	<input type="text" value="Fodbold"/>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	<input type="text" value="Håndbold"/>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	<input type="text" value="Svømning"/>	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Scorerapport

En scoring kan beregnes og en rapport kan udskrives for de ønskede spørgeskemaer. Marker checkfeltet for de ønskede skemaer og tryk på 'Beregn score'. Nedenfor vises eksempler på scorerapporter. Der kan beregnes scores for op til tre skemaer i en rapport. Denne scorerapport kan printes. Ved at afkrydse i boksen Med besvarelse printes desuden informantens kommentarer vedrørende barnet.

Eksempel på scorerapport 6 – 16 år

13

CBCL-Rapport

Sygehusafdeling/institutionskode:

9754-0102

Team/Projekt:

Testteam 2

Id:

9754-0102-0003

Køn:

Dreng

Alder:

12

Navn:

Frederik Frederiksen

DSM	CBCL 6-16		YSR 11-16		TRF 6-16	
Total problem score	40	(17,1)	38	(34,7)	39	(23,0)
Eksternalisering	14	(4,7)	16	(11,9)	16	(6,5)
Internalisering	4	(5,0)	3	(8,8)	2	(4,5)
Affektive problemer	2	(1,6)	0	(4,1)	0	(1,9)
Angst problemer	2	(0,8)	2	(1,5)	1	(0,6)
Somatisering	0	(0,8)	0	(1,4)	0	(0,3)
ADHD problemer	9	(2,4) **	7	(4,2)	12	(5,5)
Oppositionelle adfærdsproblemer	5	(1,8) *	4	(3,3)	3	(1,2)
Adfærdsforstyrrelse	7	(1,5) *	7	(4,5)	7	(2,3)
Ubesvarede	0		0		0	

Råscore relateres til køns- og aldersstatificerede normalmateriale:

( ) middelværdi

* 93 percentil

** 97 percentil Tolkning af scorerapport:

Det første tal i hver kolonne er barnets antal point (delscoren) for problemet. I parentes følger den gennemsnitlige score for et barn af samme køn og alder. Endelig markeres det med én eller to stjerner om barnet scores over 93- respektive 97-percentilen for baggrundspopulationen; disse udtrykker henholdsvis mulig og sandsynlig klinisk problemstilling.

Eksempel på scorerapport 1½ - 5 år

CBCL-Rapport

Sygehusafd-/institutionskode:	9754-0101
Team/Projekt:	Testteam
Id:	9754-0101-0004
Køn:	Pige
Alder	4
Navn:	Helle Hellesen

DSM

	CBCL 1.5-5		C-TRF 1.5-5	
Total problem score	23	(17,1)	22	(12,2)
Eksternalisering	7	(6,5)	5	(4,2)
Internalisering	6	(4,0)	9	(3,8)
Affektive problemer	2	(1,1)	4	(0,8) *
Angst problemer	5	(1,6) *	4	(1,1)
Gennemgribende udv.forst.probl.	6	(1,5) *	6	(1,6)
ADHD problemer	5	(2,3)	5	(1,6)
Oppositionelle adfærdsproblemer	1	(2,4)	0	(1,2)
Ubesvarede	0		0	

Råscore relateres til køns- og aldersstatificerede normalmateriale:

( ) middelværdi

* 93 percentil

** 97 percentil Tolkning af scorerapport

Ny udgave med DSM orienterede skalaer skal ind og scorerapport for førskolebarn

Abonnement og forbrug af spørgeskemaer

Et center abonnerer på spørgeskemaer og on-lineadgang. For at få adgang til flere spørgeskemaer kontaktes Børne- og ungdomspsykiatri Odense.

En tæller holder øje med hvor mange skemaer der er brugt. Under Menubjælken vælges 'Abonnementer' og antal brugte skemaer vises.

Test Testesen

Testcenter

Administration

Center
Teams
Brugere
Søg:

Journaler
Søg:

Opret Journal

Abonnementer

Dataudtræk

Dataudtræk

Breve

Breve

Andet

Manual
Hjælp
Log ud

Liste af abonnementer

Center: Testcenter

Oversigt

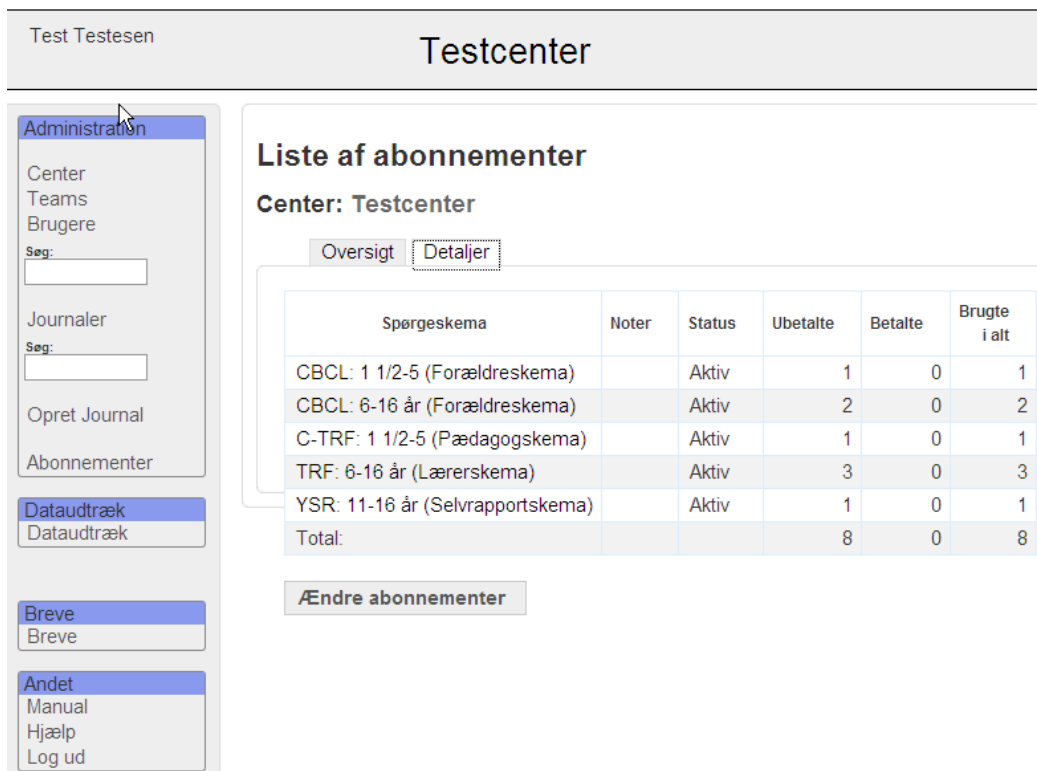
Detaljer

Periode	Brugte skemaer	Betalt	Betalingsdato
22 Aug 12 - 31 Aug 12	8	Nej	
Total:	8		

Ændre abonnementer

Figur. Forbrug af spørgeskemaer

Når fanebladet Detaljer vælges fremkommer nedenstående billede som viser forbruget fordelt på spørgeskemaer.

Figur. Liste af abonnementer

Udtræk af data fra databasen

Centeradministrator kan udtrække data fra centret til analyser. Data kommer i excel-format og kan sekundært importeres i statistik-programmer (bl.a. SPSS). Der kan vælges mellem udtræk af rå-data eller beregnede scorer.

Jeg skriver mere om dette så snart det er klar til brug (NB)

Til SPSS er der udviklet syntax-fil til oprensning og bearbejdning af data, herunder beregning af de almindelige output-scores for alle skema-typer; total problem score, externaliserings score og internaliserings score. Programmet beregner også DSM diagnoseorienterede skalaer.

Spørgsmål og Svar (BA gennemgår relevans og evt nye spm)

Center

Spørgsmål: Hvem opretter et nyt center?

Svar: Det er kun en centeradministrator der kan oprette et nyt center. Henvend dig til Børne- og Ungdomspsykiatri Odense. .

Spørgsmål: Hvad sker der med indsamlede besvarelser i et center, hvis centret slettes fra systemet?

Svar: Hvis et center slettes, slettes alle centrets brugere og personjournaler. Besvarelser bevares i anonymiseret form i systemet til forskningsbrug.

Team

Et team er en gruppe af behandlere, fx i en afdeling eller et projekt.

Spørgsmål: Hvis et team slettes, hvad sker der så med teamets behandlere og personjournaler?

Svar.: Hvis et team slettes bevares dets behandlere, da de er tilknyttet det overordnede center. Person-journaler flyttes fra teamet og hen under centeret.

Personjournal

Spørgsmål: Hvis jeg sletter en person-journal, hvad sker der så med allerede indtastede besvarelser?

Svar: Kun personjournalen slettes, ikke besvarelserne. De bevares i anonym form i databasen. Et center har adgang til alle besvarelser som dette center har indtastet.

Roller

Spørgsmål: Hvilke roller findes der i systemet og hvilke funktioner har hver rolle?

Svar: Der findes fem roller, hhv. SuperAdmin, Administrator, Centeradministrator, Teamadministrator og Behandler. Nedenstående liste angiver hvilke funktioner en rolle har. Roller er hierarkisk defineret, så for en SuperAdmin, der er højest i hierarkiet, er beskrevet de funktioner som kun en SuperAdmin har adgang til. Funktioner som andre har adgang til, har den overordnede rolle også adgang til.

SuperAdmin:

- kan oprette nye spørgeskemaer og ændre på selve systemet

Admin:

- kan oprette centre
- kan oprette abonnementer på skemaer for centre
- kan oprette brugere med rollen Centeradministrator
- optælle og afregne forbrug af spørgeskemaer i centre

Centeradministrator:

- kan oprette, redigere og slette teams
- kan oprette, redigere og slette behandlere
- kan flytte behandlere rundt i teams
- kan flytte personjournaler rundt i teams

Teamadministrator:

- kan oprette og slette brugere i et team
- kan oprette og slette journaler i et team

Behandler:

- kan oprette og slette personjournaler
- kan indtaste spørgeskemaer, også med hurtig input-modus

Spørgsmål: Jeg har en praksis med få eller ingen behandlere tilknyttet. Hvordan skal jeg bruge systemet?

Svar: Du skal ikke oprette nye teams. Som Centeradministrator har du adgang til alle funktioner som en behandler har. Du kan oprette personjournaler direkte i centret.

Spørgsmål: Både far og mor ønsker at besvare spørgeskemaet.

Svar: Under journalen tilføjes endnu et CBCL-skema.

Om ASEBA-materialet til skolebørn

De tre spørgeskemaer til henholdsvis forældre (CBCL), lærer (TRF) og de 11-16-årige selv (YSR) er ens opbyggede. Side 1 og 2 indeholder spørgsmål om barnets kompetencer, herunder fagligt standpunkt, social funktion og familierelationer. Side 3 og 4 består af en liste med 118 symptomer og karaktertræk, almindelige og sjældent forekommende blandet mellem hinanden. Svarmulighederne er begrænsede til kategorierne “passer ikke” (0 point), “passer til en vis grad eller nogle gange” (1 point) eller “passer godt eller ofte” (2 point).

Besvarelser fra almindelige skolebørn er blevet indsamlet med henblik på beregning af normscores. Dette blev første gang gjort i Danmark i 1996 (2), men da disse data efterhånden var forældede og en opdateret version af skemaerne for skolebørn blev lanceret af Achenbach og Rescorla i 2001 (1), blev en ny dataindsamling foretaget i 2010 (3).

Materiale

En repræsentativ deltagelse er en forudsætning for at udlede meningsfulde normscores. Normdata blev indsamlet som et epidemiologisk tværsnitstudie. To skoler blev udvalgt som repræsentative for den danske børnepopulation vurderet på demografisk sammensætning, samt på gennemsnitlig husstandsindkomst.

Dataindsamlingen er foregået på samme måde på de to skoler. YSR blev udfyldt i skoletiden, samtidig blev CBCL udleveret til eleven, der så kunne aflevere det til forældrene, som skulle udfylde det hjemme. Hvor de to ovenstående skemaer var i papirform, havde lærerne i de to undersøgelser for første gang i Danmark mulighed for at udfylde TRF elektronisk. Dette foregik på portalen www.cbcl-sdu.dk, her blev resultaterne fra YSR og CBCL også indtastet efterfølgende. CBCL og TRF blev udfyldt for alle elever i 0. til 9. klasse, mens YSR kun blev udleveret til eleverne i 5. til 9. klasse.

I alt 949 elever; 219 fra en landsbyskole og 730 fra en byskole, deres forældre og lærere blev inviteret til deltagelse i undersøgelsen og der opnåedes svarprocenter på 84 % for CBCL, 89 % for YSR og 99 % for TRF.

Validitet (sandhedsværdi)

CBCL-materialet er velundersøgt i mange studier i forhold til scoring og overensstemmelse med andre screeningsredskaber og diagnostiske instrumenter. Man kan generelt konkludere at CBCL,

TRF og YSR er velegnet til screening - med anvendelse af 93 percentil som cutoff for mulig psykopatologi. De DSM-orienterede skalaer har pæn prædiktiv værdi i forhold til konkrete diagnoser; men CBCL-materialet er ikke diagnostisk og kan aldrig erstatte en klinisk bedømmelse. Skemaerne kan anbefales som et led i den kliniske visitation til at få opmærksomheden henledt på problemområder der ikke umiddelbart er i fokus (komorbiditet).

Reliabilitet (pålidelighed)

Reliabiliteten afspejler skemaernes pålidelighed eller stabilitet på tværs af informanter og over tid. Forældres oplysninger på CBCL-skemaet anses generelt for at være de mest valide, når vi taler om børn før puberteten (12-13 år). Herefter må de unges selvrapport tillægges større værdi, specielt når det handler om emotionelle items.

Forældre (CBCL) og lærere (TRF) rapporterer med nogenlunde overensstemmelse når det drejer sig om "ydre adfærd" eller eksternalisering, hvorimod forældre (CBCL) og de unge (YSR) er markant mere enige i rapportering af emotionalitet eller internalisering.

Multi-informant konceptet er stærkt. Alt i alt øges viden og sensitiviteten bliver bedre ved screening. Interessante kliniske problemstillinger afsløres i enkeltssager, når der eksempelvis rapporteres meget forskelligt i skole og hjem, eller den unge svarer helt ulig forældrene.

Der er pæn forældreoverensstemmelse og test-retest reliabilitet på CBCL (2). Korrelationen mellem forældre er bedst ved rating af eksternaliserende adfærd og dårligst ved rating af social afvigelse.

Scoring af CBCL-materialet

Total problem score (TPS)

Total problem score (TPS) er summen af alle problem-items på CBCL og TRF (range 0-236); på YSR er der 14 prosociale items, som ikke medregnes i TPS (range 0-208). TPS er et udtryk for med samlede problem-/symptombelastning og dokumenterer kompleksiteten i barnets eller den unges vanskeligheder. Alene indeholder TPS dog for lidt information og suppleres af de seks DSM-orienterede skalaer. Der findes psykopatologiske tilstande, f.eks. Anorexia Nervosa, som isoleret er relativt stumme på CBCL. Norm-scores fremgår af tabel X. Ved tolkning anvendes 93- og 98 percentilerne som indikator for mulig og sandsynlig klinisk afvigelse (referenceværdier ses i appendiks).

Eksternaliserende score

Den eksternaliserende score beregnes som summen af alle de problem-items er efter en faktoranalyse henregnes til udadreagerende adfærd. Der er i alt 35 items (se hvilke, samt referenceværdier i håndscorings manual i appendiks), og maksimal score er 70 point.

Internaliserende score

Den internaliserende score beregnes som summen af alle de problem-items er efter en faktoranalyse henregnes til indadreagerende adfærd. Der er i alt 32 items (se hvilke, samt referenceværdier i håndscorings manual i appendiks), og maksimal score er 64 point.

Køn	Skema	Aldersgrupper	Antal	Total Problem Score; mean (SD)	Eksternalisering Score; mean (SD)	Internalisering Score; mean (SD)
Drenge	CBCL	6-10 år	202	15,8 (14,0)	4,5 (5,0)	4,1 (5,0)
		11-16 år	210	17,1 (15,0)	4,7 (5,4)	5,0 (4,5)
	TRF	6-10 år	228	16,0 (18,8)	6,5 (8,9)	2,8 (3,6)
		11-16 år	274	22,7 (23,1)	5,9 (8,4)	4,4 (5,0)
	YSR	11-16 år	224	34,3 (19,8)	11,9 (8,5)	8,5 (6,3)
Piger	CBCL	6-10 år	176	13,7 (11,6)	3,6 (4,2)	3,9 (3,7)
		11-16 år	205	17,2 (17,0)	4,9 (6,1)	6,0 (5,9)
	TRF	6-10 år	195	10,5 (12,7)	2,7 (4,5)	3,2 (3,9)
		11-16 år	241	16,8 (21,67)	4,5 (8,0)	5,3 (6,2)
	YSR	11-16 år	210	35,1 (21,6)	9,8 (7,4)	9,8 (7,1)

DSM-orienterede scores

Selvom vi i Danmark følger ICD-10-klassifikationen ved diagnostik, er ASEBA, grundet dets amerikanske ophav, bundet til DSM-IV klassifikation (6). Når man bruger ASEBA, er det erfaringen, at grupper af problemer ofte rapporteres sammen (clustering), og ud fra grupper af børn og unge med kendte DSM-IV-diagnoser, undersøgte man sammenfald mellem besvarelser af spørgeskemaer og deres diagnoser. Dette muliggjorde en definition af seks diagnose-orienterede skalaer; *affektive problemer*, *angst problemer*, *somatiske problemer*, *ADHD problemer*, *oppositionelle adfærdsproblemer* og *svære adfærdsproblemer*. Man skal holde sig for øje, at symptomer inden for en bestemt DSM-skala ikke nødvendigvis korresponderer præcis til DSM diagnose-kriterierne. Ydermere dækker ASEBA kun problemer opstået i løbet af de seneste 6 måneder, og inkluderer således ikke oplysninger om alder hvor problemerne startede, og om hvor længe de har stået på, noget som er inddraget i kriterierne for flere DSM- og ICD-diagnoser.

CBCL									
Køn	Aldersgruppe		CBCL "dsm" affektive problemer	CBCL "dsm" angst problemer	CBCL "dsm" somatiske problemer	CBCL "dsm" ADHD problemer	CBCL "dsm" oppositionel adfærds problemer	CBCL "dsm" svære adfærds problemer	
Dreng	6-10 år	N	202	202	202	202	202	202	
		Mean	1.0	0.8	0.6	2.1	1.7	1.3	
		Percentil	93	4	3	2	7	5	5
			97	6	5	4	9	6	7
				11-16 år	N	211	211	211	211
	Mean	1.6	0.8		0.8	2.4	1.8	1.5	
	Percentil	93	5		4	3	7	5	6
		97	7		4	3	9	6	8
			Piger		6-10 år	N	178	178	178
	Mean	1.1		0.7		0.9	1.8	1.5	0.8
Percentil	93	4		2		3	5	4	3
	97	5		4		5	8	6	4
		11-16 år		N		205	205	205	205
Mean	1.9			0.8	1.3	1.7	1.8	1.2	
Percentil	93			7	3	4	5	5	5
	97			10	4	5	7	7	8

YSR									
Køn	Aldersgruppe		YSR "dsm" affektive problemer	YSR "dsm" angst problemer	YSR "dsm" somatiske problemer	YSR "dsm" ADHD problemer	YSR "dsm" oppositionel adfærds problemer	YSR "dsm" svære adfærds problemer	
Dreng	11-16 år	N	225	225	225	225	225	225	
		Mean	4,1	1,5	1,4	4,2	3,3	4,5	
		Percentil	93	9	4	4	9	7	12
			97	12	5	5	10	8	15
				Piger	11-16 år	N	210	210	210
Mean	4,7	2,0	2,1			3,6	3,1	3,1	
Percentil	93	12	5			6	8	6	8
	97	15	6			7	9	8	12

TRF								
Køn	Aldersgruppe		TRF "dsm" affektive problemer	TRF "dsm" angst problemer	TRF "dsm" somatiske problemer	TRF "dsm" ADHD problemer	TRF "dsm" oppositionel adfærds problemer	TRF "dsm" svære adfærds problemer
Drenge	6-10 år	N	228	228	223	228	228	228
		Mean	0,9	0,3	0,3	3,9	0,9	1,8
		Percentil 93	4	2	2	14	4	9
		Percentil 97	6	3	3	17	6	12
	11-16 år	N	277	277	277	277	277	277
		Mean	1,9	0,6	0,3	5,5	1,2	2,3
		Percentil 93	7	2	2	18	5	9
		Percentil 97	9	4	3	22	6	12
Piger	6-10 år	N	197	197	195	197	197	197
		Mean	0,6	0,5	0,6	2,0	0,5	0,6
		Percentil 93	3	2	3	9	3	3
		Percentil 97	4	3	4	12	4	4
	11-16 år	N	243	243	242	243	243	243
		Mean	1,5	0,9	0,4	2,4	1,0	1,2
		Percentil 93	6	3	2	9	5	6
		Percentil 97	9	6	4	14	7	9

Cross informant skalaer

Ved faktor analyse er der desuden fundet 8 såkaldte ”cross-informant skalaer”. Disse ses af og til anvendt i publikationer. De kan også beregnes ud fra den danske version og disses sammensætning og danske normscores fremgår af håndscoringmanual i appendiks.

Om ASEBA materialet til børn i førskolealderen

Udviklingen af CBCL-materialet til børn i førskolealderen skete oprindeligt ud fra epidemiologiske studier, litteraturstudier, erfaringer fra klinikere, forskere, forældre, dagplejere/pædagoger samt adskillige pilotudgaver og -tests. De oprindelige skemaer til børn i førskolealderen var beregnet til børn mellem to og tre år (7), de nuværende skemaer er approksimativt udformet som de oprindelige var.

Spørgeskemaernes opbygning er ens. Der er i alt 100 spørgsmål, 99 af spørgsmålene er konkretiserede i forhold til en specifik problemstilling, mens spørgsmål nummer 100 fokuserer på andre problemer, der ikke er nævnt tidligere og som barnet måtte have.

Af de 100 spørgsmål er der 82 cross-informant-spørgsmål, de går igen på begge skemaer. Forældreskemaet har seks spørgsmål om barnets udvikling og sprog og en række specifikke spørgsmål, der kun er relevante for barnet i en hjemmesituation. Pædagogskemaet har seks spørgsmål til pædagogens kendskab til barnet, og dettes brug af institutionen samt en række specifikke spørgsmål, der kun er relevante for barnet set i en pasningssituation, hvor barnet er sammen med andre børn.

Anvendelse og besvarelse af skemaerne

CBCL-1½ - 5 år kan besvares af forældre eller andre, der oplever barnet i en hjemmesituation. C-TRF besvares af personer, der kender barnet igennem mindst to måneder fra en pasningssituation (dagpleje, børnehave el.lign.). Pasning skal foregå udenfor hjemmet.

Det er anbefalelsesværdigt at indsamle informationer om barnet fra flere informanter, for at få information om barnets adfærd i forskellige miljøer og som forskellige informanter ser barnet.

Skemaerne administreres til selvudfyldelse, men de kan også anvendes, som en struktureret spørgeguide til informanter, som ikke selv kan udfylde skemaet. Det tager sædvanligvis informanten 10 – 15 minutter at besvare skemaet.

Besvarelser på de to skemaer bygger på observationer af barnet gennem de sidst to måneder.

Skemaerne besvares i forhold til de tre kategorier:

- 0: "passer ikke"
- 1: "passer til en vis grad eller nogen gange"
- 2: "passer godt eller ofte"

Ved besvarelse bør informanten informeres om at basere sine vurderinger på forventninger om typisk adfærd, emotionel og social funktion for alderssvarende børn uden problemer.

Hvis et spørgsmål ikke synes relevant for et barn, besvares skemaet det med "0", og der kan evt. suppleres med forklarende tekst.

En person som kender CBCL1½-5 år og C-TRF bør stå til rådighed for hjælp og vejledning, hvis informanten skulle have behov.

Den danske standardisering

Afprøvning af skemaerne i en epidemiologisk og en klinisk population foregik ved at familierne modtog undersøgelsesmateriale med posten. Familier, som ikke havde svaret efter tre uger fik en skriftlig påmindelse.

Den epidemiologiske population fremkom ved udtræk af to tilfældige stikprøver fra Den Århusianske Fødselskohorte (DÅF) ved Perinatal Epidemiologisk Forskningsenhed, Århus Universitetshospital, Skejby. DÅF blev etableret i 1989. Der registreres årligt oplysninger om cirka 5000 nyfødte og deres mødre.

Data fra den kliniske population blev indsamlet konsekutivt fra børn henvist til børnepsykiatrisk vurdering. Data er indsamlet over flere perioder fra 2003 til 2007.

Materiale

Den samlede epidemiologiske studiepopulation.

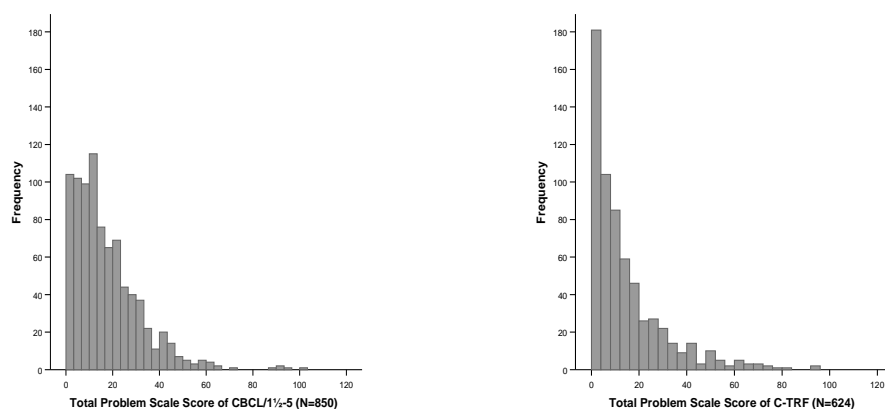
Den samlede epidemiologiske undersøgelsespopulation er baseret på to populationer mellem halvandet og fem år. De er undersøgt i henholdsvis 2003 (N=1.250) og 2004 (N=500).

Undersøgelsespopulationerne er udtrukket tilfældigt fra Den Århusianske Fødselskohorte (DÅF). DÅF blev etableret i 1989. Der registreres årligt oplysninger om cirka 5000 nyfødte og deres mødre.

Der blev udtrukket 125 drenge og 125 piger i fem aldersgrupper: halvandet, to, tre, fire og fem år i januar 2003. Tilsvarende blev der i januar 2004 udtrukket 30 piger og 30 drenge i hver af de fem aldersgrupper.

For begge udtræk gælder, at der kun optrådte ét barn per familie. Børn af to udenlandske forældre blev ekskluderet i udtrækket fra 2004. Umiddelbart efter at udtrækket var foretaget blev det kontrolleret ved Det Centrale Personregister for adresse. Døde børn og børn med adresse- eller forskningsbeskyttelse blev ekskluderet.

Figur 1. Distribution af Total Problem score for CBCL/1½-5 og C-TRF

Tabel . Total Problem scores for CBCL/1½-5 og C-TRF

Checklist	Gender	N	Mean	SD	95 % CI	95%'ile	98%'ile
CBCL/1½-5	Boys and girls	850	17.3	15.3	16.3 – 18.3		
	Boys	425	17.5	14.5	16.1 – 18.0	45	56
	Girls	426	17.1	16.1	15.6 – 18.6	43	59
C-TRF	Boys and girls	624	13.9	15.7	12.7 – 15.1		
	Boys	308	15.6	13.8	13.8 – 17.4	52	61
	Girls	316	12.2	15.2	10.5 – 13.9	42	71

SD; standard deviation, CI; confidence interval

Formateret: Fransk
(Frankrig)

Table 2. Internalising Scale score for CBCL/1½-5 og C-TRF

Checklist	Gender	N	Mean	SD	95%'ile	98%'ile
CBCL/1½-5	Boys and girls	850	3.9	5.1		
	Boys	424	3.7	4.6	13	20
	Girls	426	4.0	3.3	14	18
C-TRF	Boys and girls	624	4.2	5.6		
	Boys	308	4.6	5.6	16	22
	Girls	316	3.8	5.5	15	24

SD; standard deviation, CI; confidence interval

Table 3. Externalising Scale scores for CBCL/1½-5 og C-TRF

Checklist	Gender	N	Mean	SD	95%'ile	98%'ile
CBCL/1½-5	Boys and girls	850	6.7	6.0		
	Boys	424	6.8	6.1	19	23
	Girls	426	6.5	5.8	17	22
C-TRF	Boys and girls	624	4.8	6.1		
	Boys	308	5.5	6.6	20	24
	Girls	316	4.2	5.6	16	20

SD; standard deviation, CI; confidence interval

Table 4. Cross-cultural comparison of Danish and American CBCL/1½-5 scale scores

CBCL/1½-5 scale	Denmark (N=850)				America (N=700)			
	Mean	SD	95 % CI	α	Mean	SD	95 % CI	α
Total Problem Scale*	17.3	15.3	16.3 – 18.3	0.94	33.3	18.7	32.0 – 34.6	0.95
Internalising Scale*	3.9	5.1	3.5 – 4.2	0.87	8.7	6.3	8.2 – 9.2	0.89
Externalising Scale*	6.7	6.0	6.3 – 7.1	0.89	13.1	7.8	12.5 – 13.7	0.92
Affective Problems*	1.1	1.6	0.9 – 1.2	0.62	2.1	2.0	1.9 – 2.3	0.69
Anxiety Problems*	1.6	1.9	1.5 – 1.8	0.65	3.4	2.5	3.2 – 3.6	0.63
Pervasive Development Problems*	1.6	2.3	1.4 – 1.7	0.72	2.8	2.4	2.6 – 2.8	0.80
Attention Deficit/Hyperactive Problems*	2.3	2.2	2.2 – 2.5	0.75	5.0	2.8	4.8 – 5.2	0.78
Oppositional Defiant Problems*	2.3	2.1	2.2 – 2.4	0.76	3.6	2.5	3.4 – 3.8	0.86

SD; standard deviation, CI; confidence interval, α ; Cronbach's Alpha

*Comparison between Danish and American scores using Eye-Ball Test indicated that scores are significantly different ($p < 0.05$)

Håndscoring af CBCL-materialet (2001 version)

Barnets navn: _____ Køn: _____
Alder: _____ Skole: _____ Klasse/trin: _____

CBCL

Total problem score sum af alle problem item-scores (range; 0-236)

ref.	dr., 6-10 år	Mean: 15,8	93% 'ile: 41	97% 'ile: 56
	dr., 11-16 år	Mean: 17,1	93% 'ile: 43	97% 'ile: 57
	pi., 6-10 år	Mean: 13,7	93% 'ile: 29	97% 'ile: 41
	pi., 11-16 år	Mean: 17,2	93% 'ile: 47	97% 'ile: 63

Eksternalisering: sum af følgende problem item-scores:

2,3,16,19,20,21,22,23,26,28,37,39,43,57,63,67,68,72,73,81,82,86,87,88,89,90,94,95,96,97,99,101,104,105,106
(range; 0-70)

ref.	dr., 6-10 år	Mean: 4,5	93% 'ile: 14	97% 'ile: 19
	dr., 11-16 år	Mean: 4,7	93% 'ile: 16	97% 'ile: 18
	pi., 6-10 år	Mean: 3,5	93% 'ile: 9	97% 'ile: 13
	pi., 11-16 år	Mean: 4,9	93% 'ile: 16	97% 'ile: 23

Internalisering: sum af følgende problem item-scores:

5,14,29,30,31,32,33,35,42,45,47,49,50,51,52,54,56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g,65,69,71,75,91,102,103,111,112
(range; 0-64)

ref.	dr., 6-10 år	Mean: 4,1	93% 'ile: 12	97% 'ile: 16
	dr., 11-16 år	Mean: 5,0	93% 'ile: 12	97% 'ile: 16
	pi., 6-10 år	Mean: 3,9	93% 'ile: 11	97% 'ile: 14
	pi., 11-16 år	Mean: 5,9	93% 'ile: 16	97% 'ile: 20

Syndrom skalaer: 14,29,30,31,32,33,35,45,50,52,71,91,112

Angst/depression:

ref.	dr., 6-10 år	Mean: 2,2	93% 'ile: 8	97% 'ile: 11
	dr., 11-16 år	Mean: 2,3	93% 'ile: 7	97% 'ile: 9
	pi., 6-10 år	Mean: 1,9	93% 'ile: 5	97% 'ile: 7
	pi., 11-16 år	Mean: 2,7	93% 'ile: 7	97% 'ile: 11

Syndrom skalaer: 5,42,65,69,75,102,103,111

Tilbage trukket/deprimeret:

ref.	dr., 6-10 år	Mean: 1,0	93% 'ile: 3	97% 'ile: 4
	dr., 11-16 år	Mean: 1,5	93% 'ile: 5	97% 'ile: 6
	pi., 6-10 år	Mean: 1,0	93% 'ile: 3	97% 'ile: 4

pi.,11-16 år	Mean:1,5	93% 'ile:5	97% 'ile:6
--------------	----------	------------	------------

Syndrom skalaer: 47,49,51,54,56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g

Somatiske klager:

ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:3	97% 'ile:5
	dr.,11-16 år	Mean:1,2	93% 'ile:4	97% 'ile:5
	pi.,6-10 år	Mean:1,3	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	pi.,11-16 år	Mean:1,8	93% 'ile:5	97% 'ile:9

Syndrom skalaer: 11,12,25,27,34,36,38,48,62,64,79

Sociale problemer:

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,2	93% 'ile:4	97% 'ile:7
	dr.,11-16 år	Mean: 1,1	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	pi.,6-10 år	Mean:1,2	93% 'ile:4	97% 'ile:5
	pi.,11-16 år	Mean:1,2	93% 'ile:5	97% 'ile:7

Syndrom skalaer: 9,18,40,46,58,59,60,66,70,76,83,84,85,92,100

Tankeforstyrrelser:

Ref.	dr.,6-10år	Mean:1,1	93% 'ile:4	97% 'ile:5
	dr.,11-16 år	Mean:1,0	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	pi.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi.,11-16 år	Mean:1,0	93% 'ile:3	97% 'ile:6

Syndrom skalaer: 1,4,8,10,13,17,41,61,78,80

Opmærksomhedsproblemer:

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:2,5	93% 'ile:7	97% 'ile:10
	dr.,11-16 år	Mean:3,0	93% 'ile:9	97% 'ile:10
	pi.,6-10 år	Mean:1,9	93% 'ile:6	97% 'ile:9
	pi.,11-16 år	Mean:2,2	93% 'ile:6	97% 'ile:9

Adfærdsproblemer:

Syndrom skalaer: 2,26,28,39,43,63,67,72,73,81,82,90,96,99,101,105,106

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,2	93% 'ile:4	97% 'ile:7
	dr.,11-16 år	Mean:1,5	93% 'ile:6	97% 'ile:7
	pi.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi.,11-16 år	Mean:1,4	93% 'ile:5	97% 'ile:9

Aggresiv adfærd:

Syndrom skalaer: 3,16,19,20,21,22,23,37,57,68,86,87,88,89,94,95,97,104

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:3,2	93% 'ile:10	97% 'ile:12
	dr.,11-16 år	Mean:3,2	93% 'ile:10	97% 'ile:13
	pi.,6-10 år	Mean:2,7	93% 'ile:7	97% 'ile:10
	pi.,11-16 år	Mean:3,5	93% 'ile:10	93% 'ile:17

DSM

Affektive problemer:

DSM-skalaer: 5,14,18,24,35,52,54,76,77,91,100,102,103

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	dr.,11-16 år	Mean:1,6	93% 'ile:5	97% 'ile:7
	pi.,6-10 år	Mean:1,1	93% 'ile:4	97% 'ile:5
	pi.,11-16 år	Mean:1,9	93% 'ile:7	93% 'ile:10

Angstproblemer:

DSM-skaler: 11,29,30,45,50,112

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:0,8	93% 'ile:3	97% 'ile:5
	dr.,11-16 år	Mean:0,8	93% 'ile:4	97% 'ile:4
	pi.,6-10 år	Mean:0,7	93% 'ile:2	97% 'ile:4
	pi.,11-16 år	Mean:0,8	93% 'ile:3	93% 'ile:4

Somatiske klager:

DSM-skalaer: 56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:0,6	93% 'ile:2	97% 'ile:4
	dr.,11-16 år	Mean:0,8	93% 'ile:3	97% 'ile:3
	pi.,6-10 år	Mean:0,9	93% 'ile:3	97% 'ile:5
	pi.,11-16 år	Mean:1,3	93% 'ile:4	93% 'ile:5

ADHD problemer:

DSM-skaler: 4,8,10,41,78,93,104

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:2,1	93% 'ile:7	97% 'ile:9
	dr.,11-16 år	Mean:2,4	93% 'ile:7	97% 'ile:9
	pi.,6-10 år	Mean:1,8	93% 'ile:5	97% 'ile:8
	pi.,11-16 år	Mean:1,7	93% 'ile:5	93% 'ile:7

Oppositionelle adfærdsproblemer:

DSM-skalaer: 3,22,23,86,95

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,7	93% 'ile:5	97% 'ile:6
	dr.,11-16 år	Mean:1,8	93% 'ile:5	97% 'ile:6
	pi.,6-10 år	Mean:1,5	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	pi.,11-16 år	Mean:1,8	93% 'ile:5	93% 'ile:7

Svære adfærdsproblemer:

DSM-skalaer: 15,16,21,26,28,37,39,43,57,67,72,81,82,90,97,101,106

Ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,3	93% 'ile:5	97% 'ile:7
	dr.,11-16 år	Mean:1,5	93% 'ile:6	97% 'ile:8
	pi.,6-10 år	Mean:0,8	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi.,11-16 år	Mean:1,2	93% 'ile:5	93% 'ile:8

YSR:

Total problem score sum af alle problem item-scores undtaget item
6,15,49,59,60,73,80,88,92,98,106,107,108,109 (range;0-208)

ref.	dr.,11-16 år	Mean:34,7	93% 'ile:67	97% 'ile:84
	pi.,11-16 år	Mean:35,6	93% 'ile:	74 97% 'ile:90

Eksternalisering: sum af følgende problemitem-scores:
2,3,16,19,20,21,22,23,26,28,37,39,43,57,63,67,68,72,81,82,86,87,89,90,94,95,96,97,99,101,
104,105
(range; 0-64)

ref.	dr.,11-16 år	Mean:11,9	93% 'ile:26	97% 'ile:35
	pi.,11-16 år	Mean:9,8	93% 'ile:22	97% 'ile:30

Internalisering: sum af følgende problem item-scores
5,14,29,30,31,32,33,35,42,45,47,50,51,52,54,56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g,65,69,71,75,91,
102,103,111,112
(range; 0-62)

ref.	dr.,11-16 år	Mean:8,8	93% 'ile:20	97% 'ile:24
	pi.,11-16 år	Mean:11,7	93% 'ile:26	97% 'ile:31

Syndrom skalaer: 14,29,30,31,32,33,35,45,50,52,71,91,112

Angst/depression:

ref.	dr.,11-16 år	Mean:3,4	93% 'ile:8	97% 'ile:10
	pi.,11-16 år	Mean:5,0	93% 'ile:12	97% 'ile:15

Syndrom skalaer:5,42,65,69,75,102,103,111

Tilbagetrukket/deprimeret:

ref.	dr.,11-16 år	Mean:3,1	93% 'ile:7	97% 'ile:9
	pi.,11-16 år	Mean:3,4	93% 'ile:7	97% 'ile:9

Syndrom skalaer: 47,51,54,56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g

Somatiske klager:

ref.	dr.,11-16 år	Mean:2,4	93% 'ile:6	97% 'ile:8
	pi.,11-16 år	Mean:3,4	93% 'ile:9	97% 'ile:11

Syndrom skalaer: 11,12,25,27,34,36,38,48,62,64,79

Sociale problemer:

ref.	dr.,11-16 år	Mean:2,9	93% 'ile:8	97% 'ile:9
	pi.,11-16 år	Mean:3,2	93% 'ile:9	97% 'ile:10

Syndrom skalaer: 9,18,40,46,58,66,70,76,83,84,85,100

Tankeforstyrrelser:

ref.	dr., 11-16 år	Mean: 3,0	93% 'ile: 8	97% 'ile: 10
	pi., 11-16 år	Mean: 3,4	93% 'ile: 9	97% 'ile: 13

Syndrom skalaer: 1,4,8,10,13,17,41,61,78**Opmærksomhedsproblemer:**

ref.	dr., 11-16 år	Mean: 4,9	93% 'ile: 9	97% 'ile: 11
	pi., 11-16 år	Mean: 4,3	93% 'ile: 9	97% 'ile: 11

Syndrom skalaer: 2,26,28,39,43,63,67,72,81,82,90,96,99,101,105**Adfærdsproblemer:**

ref.	dr., 11-16 år	Mean: 4,8	93% 'ile: 11	97% 'ile: 16
	pi., 11-16 år	Mean: 3,8	93% 'ile: 9	97% 'ile: 13

Syndrom skalaer: 3,16,19,20,21,22,23,37,57,68,86,87,89,94,95,97,104**Aggressiv adfærd:**

ref.	dr., 11-16 år	Mean: 7,1	93% 'ile: 15	97% 'ile: 18
	pi., 11-16 år	Mean: 6,0	93% 'ile: 14	97% 'ile: 18

DSM**Affektive problemer:****DSM-skalaer:** 5,14,18,24,35,52,54,76,77,91,100,102,103

Ref.	dr., 11-16 år	Mean: 4,1	93% 'ile: 9	97% 'ile: 12
	pi., 11-16 år	Mean: 4,7	93% 'ile: 12	93% 'ile: 15

Angstproblemer:**DSM-skaler:** 11,29,30,45,50,112

Ref.	dr., 11-16 år	Mean: 1,5	93% 'ile: 4	97% 'ile: 5
	pi., 11-16 år	Mean: 2,0	93% 'ile: 5	93% 'ile: 6

Somatiske klager:**DSM-skalaer:** 56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g

Ref.	dr., 11-16 år	Mean: 1,4	93% 'ile: 4	97% 'ile: 5
	pi., 11-16 år	Mean: 2,1	93% 'ile: 6	93% 'ile: 7

ADHD problemer:**DSM-skaler:** 4,8,10,41,78,93,104

Ref.	dr., 11-16 år	Mean: 4,2	93% 'ile: 9	97% 'ile: 10
	pi., 11-16 år	Mean: 3,6	93% 'ile: 8	93% 'ile: 9

Oppositionelle adfærdsproblemer:**DSM-skalaer:** 3,22,23,86,95

Ref.	dr., 11-16 år	Mean: 3,3	93% 'ile: 7	97% 'ile: 8
	pi., 11-16 år	Mean: 3,1	93% 'ile: 6	93% 'ile: 8

Svære adfærdsproblemer:**DSM-skalaer:** 16,21,26,28,37,39,43,57,67,72,81,82,90,97,101

Ref.	dr.,11-16 år	Mean:4,5	93% 'ile:12	97% 'ile:15
	pi.,11-16 år	Mean:3,1	93% 'ile:	8 93% 'ile:12

TRF:**Total problem score** sum af alle problem item-scores (range; 0-236)

ref.	dr.,6-10 år	Mean:16,0	93% 'ile:52	97% 'ile:66
	dr.,11-16 år	Mean:23,0	93% 'ile:65	97% 'ile:79
	pi.,6-10 år	Mean:10,5	93% 'ile:36	97% 'ile:44
	pi.,11-16 år	Mean:16,8	93% 'ile:54	97% 'ile:74

Eksternalisering sum af følgende problem item-scores

3,6,15,16,19,20,21,22,23,26,28,37,39,43,57,63,67,68,76,81,82,86,87,88,89,90,94,95,96,97,99,101,104,105

(range; 0-68)

ref.	dr.,6-10 år	Mean:5,2	93% 'ile:20	97% 'ile:27
	dr.,11-16 år	Mean:6,5	93% 'ile:22	97% 'ile:31
	pi.,6-10 år	Mean:2,7	93% 'ile:10	97% 'ile:17
	pi.,11-16 år	Mean:4,5	93% 'ile:19	97% 'ile:28

Internalisering sum af følgende problem item-scores:

5,14,29,30,31,32,33,35,42,45,47,50,51,52,54,56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g,65,69,71,75,81,91,102,103,111,112

(range; 0-64)

ref.	dr.,6-10 år	Mean:2,8	93% 'ile:10	97% 'ile:13
	dr.,11-16 år	Mean:4,5	93% 'ile:13	97% 'ile:17
	pi.,6-10 år	Mean:3,2	93% 'ile:11	97% 'ile:14
	pi.,11-16 år	Mean:5,3	93% 'ile:15	97% 'ile:18

Syndrom skalaer: 14,29,30,31,32,33,35,45,50,52,71,81,91,106,108,112**Angst/depression:**

ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,5	93% 'ile:5	97% 'ile:8
	dr.,11-16 år	Mean:2,2	93% 'ile:7	97% 'ile:11
	pi.,6-10 år	Mean:2,0	93% 'ile:6	97% 'ile:10
	pi.,11-16 år	Mean:3,6	93% 'ile:10	97% 'ile:13

Syndrom skalaer: 5,42,65,69,75,102,103,111**Tilbagetrukket/deprimeret:**

ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	dr.,11-16 år	Mean:1,9	93% 'ile:7	97% 'ile:9
	pi.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:3	97% 'ile:5
	pi.,11-16 år	Mean:1,5	93% 'ile:5	97% 'ile:7

Syndrom skalaer: 1,12,25,27,34,36,38,48,62,64,79

Somatiske klager:

ref.	dr.,6-10 år	Mean:0,4	93% 'ile:2	97% 'ile:3
	dr.,11-16 år	Mean:0,6	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi.,6-10 år	Mean:0,6	93% 'ile:3	97% 'ile:5
	pi.,11-16 år	Mean:0,6	93% 'ile:3	97% 'ile:5

Syndrom skalaer: 11,12,25,27,34,36,38,48,62,64,79

Sociale problemer:

ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,3	93% 'ile:5	97% 'ile:8
	dr.,11-16 år	Mean: 1,6	93% 'ile:6	97% 'ile:10
	pi.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	pi.,11-16 år	Mean:1,5	93% 'ile:7	97% 'ile:10

Syndrom skalaer: 9,18,40,46,58,66,70,83,84,85

Tankeforstyrrelser:

ref.	dr.,6-10år	Mean:0,3	93% 'ile:2	97% 'ile:4
	dr.,11-16 år	Mean:0,3	93% 'ile:2	97% 'ile:3
	pi.,6-10 år	Mean:0,2	93% 'ile:1	97% 'ile:2
	pi.,11-16 år	Mean:0,3	93% 'ile:2	97% 'ile:3

Syndrom skalaer:2,4,7,8,10,13,15,17,22,24,41,49,53,60,61,67,72,73,74,78,80,92,93,100,109

Opmærksomhedsproblemer:

ref.	dr.,6-10 år	Mean:6,5	93% 'ile:22	97% 'ile:27
	dr.,11-16 år	Mean:10 ,0	93% 'ile:29	97% 'ile:33
	pi.,6-10 år	Mean:3,4	93% 'ile:12	97% 'ile:19
	pi.,11-16 år	Mean:4,5	93% 'ile:16	97% 'ile:22

Syndrom skalaer: 26,28,39,43,63,82,90,96,98,99,101,105

Adfærdsproblemer:

ref.	dr.,6-10 år	Mean:1,4	93% 'ile:6	97% 'ile:7
	dr.,11-16 år	Mean:2,1	93% 'ile:8	97% 'ile:11
	pi.,6-10 år	Mean:1,0	93% 'ile:3	97% 'ile:3
	pi.,11-16 år	Mean:1,5	93% 'ile:7	97% 'ile:12

Syndrom skalaer: 3,6,16,19,20,21,23,37,57,68,76,77,86,87,88,89,94,95,97,104

Aggressiv adfærd:

ref.	dr.,6-10 år	Mean:3,2	93% 'ile:13	97% 'ile:18
	dr.,11-16 år	Mean:3,7	93% 'ile:15	97% 'ile:21
	pi.,6-10 år	Mean:1,6	93% 'ile:7	97% 'ile:11
	pi.,11-16 år	Mean:2,5	93% 'ile:11	93% 'ile:16

DSM

Affektive problemer:

DSM-skalaer: 5,14,18,35,52,54,60,91,102,103

Ref.	dr., 6-10 år	Mean:0,9	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	dr., 11-16 år	Mean:1,9	93% 'ile:7	97% 'ile:9
	pi., 6-10 år	Mean:0,6	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi., 11-16 år	Mean:1,5	93% 'ile:6	93% 'ile:9

Angstproblemer:

DSM-skaler: 11,29,30,45,50,112

Ref.	dr., 6-10 år	Mean:0,3	93% 'ile:2	97% 'ile:3
	dr., 11-16 år	Mean:0,6	93% 'ile:2	97% 'ile:4
	pi., 6-10 år	Mean:0,5	93% 'ile:2	97% 'ile:3
	pi., 11-16 år	Mean:0,9	93% 'ile:3	93% 'ile:6

Somatiske klager:

DSM-skalaer: 56a,56b,56c,56d,56e,56f,56g

Ref.	dr., 6-10 år	Mean:0,3	93% 'ile:2	97% 'ile:3
	dr., 11-16 år	Mean:0,3	93% 'ile:2	97% 'ile:3
	pi., 6-10 år	Mean:0,6	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi., 11-16 år	Mean:0,4	93% 'ile:2	93% 'ile:4

ADHD problemer:

DSM-skaler: 4,8,10,15,22,24,41,53,67,78,93,100,104

Ref.	dr., 6-10 år	Mean:3,9	93% 'ile:14	97% 'ile:17
	dr., 11-16 år	Mean:5,5	93% 'ile:18	97% 'ile:22
	pi., 6-10 år	Mean:2,0	93% 'ile:9	97% 'ile:12
	pi., 11-16 år	Mean:2,4	93% 'ile:9	93% 'ile:14

Oppositionelle adfærdsproblemer:

DSM-skalaer: 3,6,23,86,95

Ref.	dr., 6-10 år	Mean:0,9	93% 'ile:4	97% 'ile:6
	dr., 11-16 år	Mean:1,2	93% 'ile:5	97% 'ile:6
	pi., 6-10 år	Mean:0,5	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi., 11-16 år	Mean:1,0	93% 'ile:5	93% 'ile:7

Svære adfærdsproblemer:

DSM-skalaer: 16,21,26,28,37,39,43,57,73,82,90,97,101

Ref.	dr., 6-10 år	Mean:1,8	93% 'ile:9	97% 'ile:12
	dr., 11-16 år	Mean:2,3	93% 'ile:9	97% 'ile:12
	pi., 6-10 år	Mean:0,6	93% 'ile:3	97% 'ile:4
	pi., 11-16 år	Mean:1,2	93% 'ile:6	93% 'ile:9

Håndscoring af CBCL 1½-5; førskolebørnsmaterialet

Barnets navn: _____ Køn: _____

Alder: _____ Institution/dagpl.: _____

CBCL 1½-5:

Total problem score sum af alle problem item-scores

(range; 0-200) _____

ref.

Eksternalisering: sum af følgende problem item-scores:

5,6,8,15,16,18,20,27,29,35,40,42,44,53,56,58,59,66,69,81,85,88,95,96

(range; 0-48) _____

ref.

Internalisering: sum af følgende problem item-scores:

1,2,4,7,10,12,19,21,23,24,33,37,39,43,45,46,47,51,52,62,67,68,70,71,78,79,82,83,86,87,90,92,
93,97,98,99

(range; 0-72) _____

ref.

C-TRF:

Total problem score sum af alle problem item-scores

(range; 0-200) _____

ref.

Eksternalisering sum af følgende problem item-scores

5,6,8,15,16,18,20,27,29,35,40,42,44,53,56,58,59,66,69,81,85,88,95,96

(range; 0-48) _____

ref.

Internalisering sum af følgende problem item-scores:

1,2,4,7,10,12,19,21,23,24,33,37,39,43,45,46,47,51,52,62,67,68,70,71,78,79,82,83,86,87,90,92,
93,97,98,99

(range; 0-72) _____

ref.

Copyright TM. Achenbach

Oversat til dansk af N. Bilenberg. Oversat med tilladelse fra TM. Achenbach, 2000

Distribution og standardisering: Det børne- og ungdomspsykiatriske Hus, Odense Universitetshospital, 5000 Odense C

Referenceliste

- (1) Achenbach TMRLA. Manual for ASEBA School-Age Forms & Profiles. Burlington, VT: University of Vermont, Research Center for Children, Youth & Families; 2001.
- (2) Bilenberg N. The Child Behavior Checklist (CBCL) and related material: standardization and validation in Danish population based and clinically based samples. *Acta Psychiatr Scand Suppl* 1999;398:2-52.
- (3) Henriksen J, Nielsen PF, Bilenberg N. New Danish standardization of the Child Behaviour Checklist. *Dan Med J* 2012 Jul;59(7):A4462.
- (4) Brown JS, Achenbach TM. Bibliography of Published Studies Using the Child Behavior Checklist and Related Materials. 2001. 2001. Burlington, VT, University of Vermont Department of Psychiatry.
Ref Type: Grant
- (5) Kristensen S, Henriksen TB, Bilenberg N. The Child Behavior Checklist for Ages 1.5-5 (CBCL/1(1/2)-5): assessment and analysis of parent- and caregiver-reported problems in a population-based sample of Danish preschool children. *Nord J Psychiatry* 2010 May 4;64(3):203-9.
- (6) American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual mental disorders, 4th edition (DSM-IV). 4th ed. Washington,DC: 1994.
- (7) Achenbach TM. Manual for the Child Behavior Checklist/2-3 and 1992 Profile. Burlington: VT: University of Vermont Department of Psychiatry; 1992.